

WIADOMOŚCI
WROCLAWSKIE

**Informator Urzędu
Miejskiego w Cieszynie**

12 września 2025

Nr 18 (1128)

ISSN: 1234-1746

BLIŻEJ DO NOWEJ
KOMENDY POLICJI

Teren pod budowę nowej Komendy Powiatowej Policji przekazany **S.**

S. 3

**VIVA IL CANTO JUŻ
16 WRZEŚNIA!**

Cieszyńskie święto śpiewu wraca do swojej jesiennej odsłony!

5.9 »

KTÓRY STRUDEL NAJLEPSZY?

Przed nami kolejna edycja Konkursu Pieczenia Strudla im. Kingi Iwanek-Reis **S. 14**

S. 14»

PORADNIK BEZPIECZEŃSTWA

Ważna publikacja dostępna dla
każdego

§ 19 »

34. MIĘDZYNARODOWY
FESTIWAL
TEATRALNY
BEZ GRANIC
CIESZYN

WIĘCEJ - s. 6

ČESKÝ TĚŠÍN

Cieszyńskie obchody 86. rocznicy wybuchu II Wojny Światowej oraz Dnia Weterana!

Drogi Mieszkanki i Mieszkańcy Cieszyna! Tegoroczne obchody 86. rocznicy wybuchu II Wojny Światowej oraz Dnia Weterana rozpoczęły się w Kościele Parafialnym pw. św. Marii Magdaleny w Cieszynie Mszą Świętą Patriotyczną - w intencji obrońców Ojczyzny oraz ofiar II wojny światowej.

Następnie pod Pomnikiem Ofiar Hitleryzmu odśpiewano hymn państwowy, miałam również zaszczyt i przyjemność wygłosić okolicznościowe przemówienie, treść którego znajdziecie Państwo poniżej. Po modlitwie kapelanów Służb Mundurowych nastąpiło złożenie kwiatów.

Tego dnia kwiaty złożono również pod Tablicą Pamięci Żołnierzy 4. Pułku Strzelców Podhalańskich i Szkoły Podchorążych Rezerwy 21. D.P.G., poległych i pomordowanych w walkach o wolność Ojczyzny

oraz zmarłych i zaginionych w latach wojny 1939–1945, w Kwaterze Wojskowej z lat 1914–1939, pod pomnikiem poświęconym Harcerkom i Harcerzom Podbeskidzia – Ofiarom II wojny światowej 1939–1945 i pod Pomnikiem ku czci Legionistów Śląskich poległych za Polskę.

Drodzy Mieszkańcy, Szanowni Goście! 1 września 1939 roku miał być dniem, jak każdy inny. Ludzie, tacy jak my - mieli swoje zwykłe plany, marzenia i obowiązki. Dzieci szły do szkoły, rodzice do codziennej pracy. Nikt nie przypuszczał, że ten zwyczajny poranek przerodzi się w dzień, który na zawsze zapisze się krwią w dziejach świata... Że ten zwyczajny dzień zmieni na zawsze losy milionów ludzi - mówiła podczas przemówienia Burmistrz Miasta Cieszyna, Gabriela Staszkievicz, podkreślając:

"Dziś 1 września - w 86 rocznicę wybuchu II Wojny Światowej, gromadząc się pod Pomnikiem Ofiar Hitleryzmu, przychodzą mi na myśl słowa byłej więźniarki obozu Auschwitz: „Ludzie, pamiętajcie o przeszłości! Zróbcie wszystko, by te straszne doświadczenia, które przypadły nam w udziale, nigdy więcej się nie powtórzyły. Strzeżcie pokoju”. A my... pochylając dziś głowy w zadumie, zatrzymując się na krótką chwilę w ciszy, która wybrzmiewa w tym miejscu głośniejsz niż jakiegokolwiek słowa, niesiemy

pamięć o tych, którzy oddali życie, byśmy wszyscy mogli dziś żyć w wolnej Ojczyźnie.

Pamięć jest ważna, nie dlatego by rozdrapywać rany, ale by chronić przyszłość. By zawsze stanowić o naszej tożsamości i nieść ostrzeżenie dla przyszłych pokoleń. Ale sama pamięć to za mało, bo choć dzięki niej możemy rozumieć, jak wielkim złem jest wojna i dokąd prowadzi ludzka nienawiść, chciwość i ideologia - to musimy pamiętać też, że pokój jest w naszych rękach - w naszych decyzjach, postawach i działaniach. I każdy z nas ponosi odpowiedzialność za to, by nigdy więcej żaden człowiek nie musiał patrzeć na świat zza drutów obozu. Żadne dziecko nie dorastało w lęku przed wojną. Nikt nie podnosił ręki na drugiego człowieka. Bo to przecież - ludzie ludziom zgotowali taki los. To ludzie ludziom odebrali prawo do wolności, do godności, a nawet do samego istnienia.

Gdy patrzymy wstecz, widzimy zło, które nie zna granic... dostrzegamy, jak kruche jest nasze człowieczeństwo, gdy nienawiść staje się silniejsza od rozumu i empatii. Widzimy pogardę, która prowadzi do czynów niepojętych. Historia ukazuje nam swoje najciemniejsze oblicze.

Ale... obok tego przerażającego cierpienia dostrzegamy też ludzi, którym przyszło żyć w tych mrocznych czasach. Wspominamy naszych żołnierzy, ich odwagę, poświęcenie i wierność Ojczyźnie. Myślimy o cichych bohaterach, których dobroć odnawiała świat w obliczu zła - o tych, którzy ratowali innych, ryzykując własne życie i życie swoich rodzin... o tych, którzy dzielili się ostatnim kawałkiem chleba, ukrywali prześladowanych, organizowali pomoc. Tych wszystkich, którzy uczyli innych wierzyć w człowieka.

Pamiętamy o tych, którzy „stawali się

tylko numerem” w miejscach niewyobrażalnego cierpienia i upodlenia... w obozach zagłady. O dzieciach, które nie zdążyły dorosnąć, którym wojna zabrała rodziców i poczucie bezpieczeństwa. Przywołujemy w pamięci obraz ich dzieciństwa przerwane hukiem bomb. Czujemy strach ojców i matek, ich niepewność i nadzieję mieszaną z lękiem. Pamiętamy o poległych i pomordowanych, którzy oddali swoje życie za naszą wolność i wolność naszej Ojczyzny i o tych, którzy przeżyli, mimo nieludzkich warunków - znajdując w sobie siłę do walki i przetrwania - niosąc świadectwa ocalałych.

Drodzy Mieszkańcy, Szanowni Goście! 86 lat temu, w zwyczajny dzień runął świat. Wojna przyniosła niewyobrażalne cierpienie milionom ludzi, ale przecież ona nie przyszła sama. Nigdy nie przychodzi. To ludzie wloką ją za sobą, skazując tych najbardziej bezbronnym na biedę, głód, poniewierkę, cierpienie, śmierć. Jednak to, co najbardziej przeraża to fakt, że wszystkie te wydarzenia nie są wynikiem „czystego zła” pojawiającego się znikąd, ale... są efektem ludzkich decyzji, działań i zaniedbań. Ludzi, którzy milczeli... Przemykali oczy, nie reagowali na krzywdę innych, którzy byli obojętni. Bo wojna nie zaczyna się od strzałów i bomb – zaczyna się w sercach

fot. BSK

ludzi, którzy odmawiają innym empatii i prawa do godnego życia. Zaczyna się od jednego słowa pełnego nienawiści, od jednego aktu dyskryminacji, od zwykłej obojętności.

Bądźmy zatem świadomi siły, którą nosimy w sobie. Świat sam się nie zmieni. To my, naszymi wyborami, budujemy

przyszłość. Niech będzie ona lepsza dzięki nam. A pamięć niech będzie nam zawsze kompasem. Bo świat był już świadkiem, kiedy nienawiść wobec ludzi innej narodowości, religii czy poglądów - potrafiła przybrać przerażające rozmiary. I niechaj już nigdy nie będzie! ♦

Blżej do nowej Komendy Policji w Cieszynie

2 września br. podpisany został akt notarialny, na mocy którego Burmistrz Miasta Cieszyna przekazała cieszynskim policjantom teren pod budowę nowej Komendy Powiatowej Policji.

Akt notarialny podpisany został przez Burmistrza Miasta Cieszyna Gabrielę Staszewicz i Komendanta Powiatowego Policji w Cieszynie insp. Arkadiusza Blocha. Na jego mocy przekazana została w drodze darowizny nieruchomości gruntowa, niezabudowana, stanowiąca własność gminy, położona w Cieszynie przy ulicy Katowickiej, oznaczona jako działka nr 15/1, obręb 66 o powierzchni 1,4582 ha – na rzecz Skarbu Państwa, z przeznaczeniem pod budowę nowej siedziby Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie

Przypomnijmy 25 czerwca 2025 roku Rada Miejski Cieszyna podjęła Uchwałę nr XVI/212/25 w sprawie wyrażenia zgody na zbycie w drodze darowizny, nieru-

chomości stanowiącej własność Gminy Cieszyn na rzecz Skarbu Państwa, a symboliczne przekazanie terenu pod nową siedzibę cieszynskich policjantów miało

miejsce w dniu 15 lipca w sali konferencyjnej Uniwersytetu Śląskiego podczas uroczystych obchodów Święta Policji. ♦

BSK

fot. BSK

W cieszyńskich przedszkolach **Edukacja cieszy!**

1 września rozpoczął się kolejny rok szkolny. Cieszyńskie przedszkola, intensywnie przygotowywane w czasie wakacji, są gotowe na przyjęcie dzieci już uczęszczających do placówek, jak i tych, które dopiero rozpoczną swoją przygodę z edukacją przedszkolną.

Placówki prowadzone przez Miasto Cieszyn, to miejsca zabawy, nauki oraz wszechstronnego rozwoju dziecka, oferujące najwyższej jakości usługi tej dziedziny. Każda z miejskich placówek przedszkolnych proponuje bogatą ofertę edukacyjną oraz opiekuńczo-wychowawczą. Wśród oferowanych zajęć znajdują się zajęcia dydaktyczne, realizujące podstawę programową, zajęcia języka angielskiego, zajęcia religii katolickiej i ewangelickiej, zajęcia z psychologiem, logopedą, pedagogiem specjalnym, nauczycielem rehabilitacji, wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz nauczycieli współorganizujących kształcenie dla dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Warto wspomnieć, że wszystkie te zajęcia odbywają się na terenie danych placówek i są realizowane bezpłatnie dzięki staraniom i finansowaniu Miasta Cieszyn.

We wszystkich przedszkolach, których Organem Prowadzącym jest Miasto Cieszyn, od marca 2025 roku, prowadzone są zajęcia kształtujące kompetencje w ramach projektu **Edukacja Cieszy.**

Środki pozyskane przez Miasto Cieszy-

fot. AN

szyn z funduszy Unii Europejskiej pozwoliły na znaczne poszerzenie oferty edukacyjnej przedszkoli i zapewnienie naszym dzieciom dostępu do bezpłatnych zajęć dodatkowych.

Wysokość wkładu z Funduszy Europejskich to 2 868 215,64 PLN.

Wśród zajęć znajdują się, m. in. zajęcia rozwijające kompetencje społeczne, matematyczne, kształtujące umiejętności posługiwania się językiem polskim, logopedyczne, zajęcia kształtujące świadomość ekologiczną, preorientację zawodową, języka angielskiego, hioterapeutyczne, kształtujące motorykę małą i dużą z wykorzystaniem zabaw na świeżym powietrzu, zajęcia rozwijające kompetencje STEAM i wiele innych. Dodatkowo w ramach pozyskanych środków zrealizowane zostaną szkolenia kadry pedagogicznej, a na zakończenie projektu zorganizowane zostaną festyny dla wszystkich społeczności przedszkolnych.

Projekt zakłada również doposażenie cieszyńskich placówek w środki dydaktyczne, sprzęt multimedialny, elektroniczny, informatyczny. Przedszkolne place zabaw wyposażono w szereg urządzeń stwarzających warunki do bezpiecznej i kreatywnej zabawy oraz rozwoju ruchowego. Dzięki projektowi i środkom pozyskanym przez Miasto Cieszyn, nasze placówki zyskały nowe oblicze, które mogą stawiać w szranki z najlepszymi w kraju.

Cieszyńskie przedszkola rozkwitają nie tylko dzięki wsparciu z zewnątrz. Co roku, wydatki placówek są finansowane z budżetu Miasta Cieszyna. Z tych funduszy udało się odnowić pomieszczenia zajęć i położenie płytek podłogowych w szatni oraz wykonać montaż śniegołapów w Przedszkolu nr 7, pomalować sale zajęć i gimnastyczną, zakupić sprzęt elektryczny do kuchni w Przedszkolu nr 20, zmodernizować kuchnię oraz wentylację w Przedszkolu nr 2, pomalować sale w Przedszkolu nr 4, pomalować wszystkie sale zajęć oraz klatki schodowe, zmodernizować drewniany plac zabaw w Przedszkolu nr 8, wycyklinować parkiety, pomalować sale zabaw, wymienić rurę spustową oraz rynny w budynku gospodarczym w Przedszkolu nr 9, pomalować szatnię i korytarz w Przedszkolu nr 17, zmodernizować łazienki oraz pomalować sale w Przedszkolu nr 1, pomalować korytarz oraz sale zajęć, zmodernizować dach w Przedszkolu nr 16. Dzięki współpracy z jednostkami miejskimi, takimi jak np. Miejski Zarząd Dróg wykonano wymianę ogrodzeń i zagospodarowano przestrzeń ogrodów. Zrealizowano również projekt inwestycyjny polegający na wymianie nawierzchni placu wokół budynku Przedszkola nr 1 w Cieszynie.

Zapraszamy wszystkich rodziców do zapoznania się z ofertą naszych placówek i zapisu swoich dzieci do cieszyńskich, miejskich przedszkoli.●

Agata Nowakowska/Dyrektor Zespołu Przedszkolnego nr 1 w Cieszynie

fot. AN

Ruszył punkt wsparcia przy ul. Matejki!

Powstało nowe miejsce - bez barier, z misją i dla ludzi! 1 września w Cieszyńskim Ośrodku Kultury „Dom Narodowy” odbyło się otwarcie nowego punktu wsparcia, który powstał w ramach projektu „Aktywna integracja w powiecie cieszyńskim”.

fot. BSK

fot. BSK

Projekt „Aktywna integracja w powiecie cieszyńskim” realizowany jest przez Fundację Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „BYĆ RAZEM” w partnerstwie z Miastem Cieszyn. Jednym z działań jest modernizacja części budynku Cieszyńskiego Ośrodka Kultury od strony ul. Jana Matejki.

Remont części budynku był możliwy dzięki środkom pozyskanym przez Fundację Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 w kwocie 650 000 zł.

Podczas oficjalnego otwarcia nowej przestrzeni zlokalizowanej przy ulicy Jana Matejki 1A gości powitał Prezes Fundacji Mariusz Andrukiewicz, a o planowanych aktywnościach opowiedziała Pani Sabina

Urbaniak. Słowa wsparcia i życzenia powodzenia przekazali Burmistrz Miasta Cieszyna Gabriela Staszkiwicz oraz Dyrektor COK-u, Adam Cieślak.

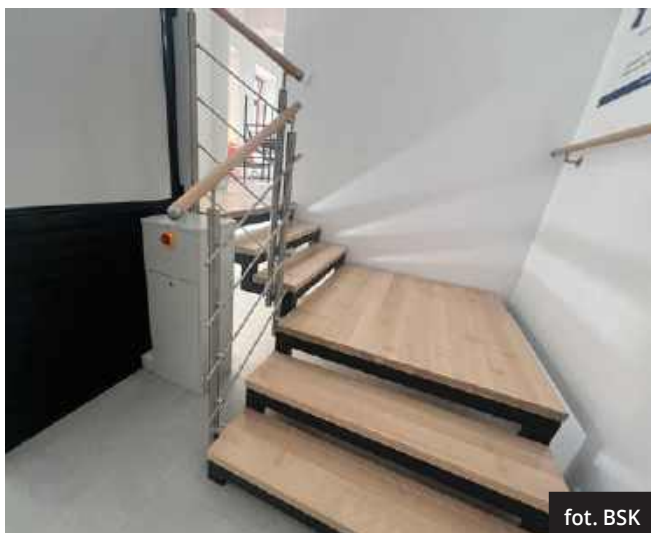
"Serdecznie dziękuję za tę niezwykle wartościową inicjatywę, która odpowiada na realne potrzeby nie tylko mieszkańców Cieszyna, ale również całego Powiatu Cieszyńskiego. Każde działanie, które otwiera drzwi do aktywności zawodowej, społecznej czy osobistej, zasługuje na szczególne wsparcie i uwagę – zwłaszcza w czasach, gdy wciąż wielu mieszkańców pozostaje poza rynkiem pracy z różnych przyczyn, często niezależnych od siebie. To właśnie dla tych osób chcemy tworzyć przestrzeń rozwoju i miejsca, w którym nikt nie pozostaje sam, a potencjał każdego człowieka

znajduje swoją szansę na realizację. Dziękuję wszystkim, którzy przyczyniają się do realizacji tego projektu" – mówiła podczas spotkania Burmistrz Miasta Cieszyna.

Nowe miejsce z pewnością będzie centrum wielu aktywności. Będą tam odbywać się: warsztaty, szkolenia i kursy zawodowe, ale również spotkania indywidualne i grupowe, oraz doradztwo i punkt konsultacyjny.

Przestrzeń udostępniona zostanie również bezpłatnie innym organizacjom i inicjatywom społecznym – na działania o charakterze niekomercyjnym. Warto podkreślić, że jest to przestrzeń bez barier - z dwiema salami w pełni dostosowanymi do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. ♦

BSK

fot. BSK

fot. BSK

34 edycja Festiwalu Bez Granic

Po raz trzydziesty czwarty możemy w Cieszynie i Czeskim Cieszynie radować się bogactwem i różnorodnością teatru powstającego w naszej części Europy. Festiwal Bez Granic – jedna z tych kulturalnych pereł, które zwracają uwagę na wyjątkowość naszego miasta i regionu – zaczyna się 26 września, a kończy 5 października. Bilety już w sprzedaży na stronie borderfestival.eu.

W bogatym programie każdy znajdzie coś dla siebie. Najsłynniejsze gwiazdy aktorstwa i mistrzowie reżyserii, gwiazdy scen Warszawy, Pragi, Krakowa czy Brna – a obok nich najmłodszy talent, którzy mocno zaczynają swoją drogę artystyczną. Brawurowe komedie i przedstawienia muzyczne. Widowiska, w których króluje strona wizualna i ruch sceniczny. Emocjonalne rollercoastery oparte na kunszcie aktorskim. Wyprawy w świat wyobraźni za pomocą technologii VR połączonej z teatrem lalek, obecnego w programie również w bardziej tradycyjnej postaci. Atrakcyjnie pokazana klasyka i dzieła najnowsze. Tradycja i „jutronauci”. Z jednej strony szalona zabawa, a z drugiej – najważniejsze pytania. Tylko raz w roku zdarza się okazja do tak wyjątkowych przeżyć – na żywo, jak to w teatrze.

Czy można przegapić „Zemstę” Fredry z warszawskiej Komedii, w której Papkinem jest Maciej Stuhr, Cześnikiem Arkadiusz Brykalski, Rejentem Bartosz Porczyk, a Podstoliną Barbara Wysocka? Ten spektakl miał gościć na festiwalu już rok temu, krótko po premierze, jednak wówczas filmowe obowiązki gwiazd zmusiły na to nie pozwoliły. W międzyczasie zyskał ogólnopolską sławę. Reżyser Michał Zadara (przed laty laureat Złamanego Szlabanu,

gość tegorocznego Popołudnia Mistrza, od nowego sezonu dyrektor Teatru Polskiego we Wrocławiu, publicysta i społecznik walczący o przyznanie osobowości prawnej rzece Odrze) zgodnie ze swoim sposobem podejścia do klasyki, nie skreślił ani słowa w tekście Fredry – ale przeniósł akcję do współczesnego miasta, tworząc fascynujące obrazy sceniczne przypominające malarstwo Hoppera.

Autor „Zemsty” jest w ogóle ukrytym bohaterem tegorocznego festiwalu. Swoją „Zemstę” pokaże też w czasie festiwalu Scena Polska (reż. Julia Mark), a w sobotę 4 października będzie można spotkać się z najprawdziwszym prawnikiem wielkiego komediopisarza – Maciejem Szeptyckim, twórcą Domu Komedii Aleksandra Fredry.

Pamiętać o Fredrze trzeba również okazji jubileuszu 115-lecia Teatru im. Adama Mickiewicza, który będzie uroczystie obchodzony w dniu inauguracji festiwalu. Pierwszym polskim przedstawieniem na tej scenie była przecież „Zemsta”, zgrana w 1920 gościnnie przez aktorów Teatru im. Słowackiego z Krakowa. 80 lat temu od premiery „Pana Jowialskiego” Fredry (reż. Stanisław Kwaskowski) zaczęła się historia stałego zawodowego teatru polskiego na Śląsku Cieszyńskim. Instytucjonalnie kon-

tynuuje te tradycje teatr bielsko-bialski, ale dobrze pamiętać, że wszystko zaczęło się właśnie przy pl. Teatralnym 1. Jubileusz uświetnia prezentacja głośnego spektaklu „Persona. Ciało Bożeny” z Teatru Zagłębia w Sosnowcu. Tytuł nieprzypadkowo nawiązuje do znanych spektakli Krystiana Lupy, którego postać można łatwo rozpoznać wśród bohaterów przedstawienia. Tytułowa bohaterka to teatralna sprzątaczką (w tej roli świetna Mirosława Żak), ale ironiczne spojrzenie twórców przedstawienia kieruje się także ku polskiej polityce, włączeni z jej głównymi protagonistami, Tuskiem i Kaczyńskim. Ten niesamowity spektakl jest też autoironiczny, bo mierzy się z prawdami o tworzeniu sztuki z dala od dużych ośrodków oraz z siłą lokalnych stereotypów. Jest dziełem jednego z najgorętszych obecnie duetów twórczych w polskim teatrze – Jędrzeja Piaskowskiego (reżyseria) i Huberta Sulimy (tekst).

Stereotypy dzielące Czechów i Słowaków żyjących kiedyś w jednym państwie są tematem niesamowitego przedstawienia muzycznego „Drżim ti miasto” prezentowanego na scenie „Mickiewicza” przez legendarną Husę na Provázku z Brna. Artyści nazwali swoje przedstawienie żartobliwie „wieczorkiem czechosłowackim”. I was na tym spotkaniu towarzyskim nie może zabraknąć!

Do produktu czechosłowackiej kultury masowej mającego i w Polsce szerokie grono wielbicieli – czyli filmu „Arabela”, powstałego w latach 70. ale do dzisiaj powtarzanego przez różne kanały telewizyjne – odwołuje się przedstawienie dyplomowe Akademii Sztuk Teatralnych z Wrocławia powstałe pod kierunkiem Piotra Ratajczaka na podstawie tekstu Maliny Prześlugi. To szalona zabawa konwencją antybaśni, w której obok Rumburaka (Mateusz Guzowski) czy Arabeli (Katarzyna Gąsior) jest też piekło z konikami Pony. Adresowana do miłośników serialu, którzy już siwieją, ale też do rodziców aktualnych i potencjalnych oraz do starszej młodzieży. Bo jest to też zaproszenie do zastanowienia się na serio, jakie baśnie proponujemy dzisiaj dzieciom...

Agnieszka Przepiórska po raz pierwszy wystąpiła na cieszyńskim festiwalu w 2010, kiedy Złamany Szlaban dostało przedstawienie „Tak wiele przeszliśmy...” w reżyserii Piotra Ratajczaka, później widzieliśmy ją też w „Wałęsie w Kolonos”. W tej chwili jest częścią zespołu Teatru im. Słowackiego w Krakowie (m.in. Frejend/Rollisonowa w słynnych „Dziadach” w reż. Mai Kleczewskiej), ale swój artystyczny niepokój wyraża również w formie monodramów (m.in. wcieliła się w nich w rolę Zuzanny Ginczanki, Simony Kossak i Barbary Sadowskiej). Obecnie uważana za jedną z najwybitniejszych w Polsce przedstawicieli teatru jednoosobowego. Spektakl „Ocalone”, stworzony przez nią w reżyserii Mai Kleczewskiej, uznawany jest za najważniejszy w dotychczasowym dorobku. Oddaje głos kobietom – ofiarom krwawej pacyfikacji Ochoty podczas Powstania Warszawskiego. Emocje, jakie wywołuje w tym przejmującym spektaklu, pozostają z widzami na bardzo długo.

Zupełnie inne w nastroju jest przedstawienie stworzone przez słowacką reżyserkę Monikę Gerboc z artystami ze Słowacji, Polski i Niemiec w teatrze lalek z saksońskiego Zwickau – „Poszukiwacze złota” (The Goldiggers / Die Goldgräber, prezentowane w języku angielskim). To oparte na romantycznej balladzie widowisko ogląda się w „goglach VR”, dzięki czemu znajdujemy się w samym środku fantastycznych obrazów i zdarzeń wykreowanych przez artystów, swobodnie wybierając, na co akurat patrzymy. Gerboc stworzyła w czasie pandemii pierwsze na świecie widowisko łączące teatr lalek z technologią VR, wizualna ballada o poszukiwaczach złota jest jej kolejnym doświadczeniem w tej dziedzinie.

Z dystansem do nowoczesnych tech-

nologii odnoszą się twórcy przedstawienia „Pluto” z renomowanego praskiego teatru Laterna Magika, działającego w strukturach Teatru Narodowego, które zostanie pokazane w finałowy wieczór festiwalu. Czworo entuzjastów postanowiło założyć studio filmowe zajmujące się motion capture, czyli przechwytywaniem ruchów ciała, dłoni czy mimiki twarzy, żeby można było je wykorzystać w animacjach komputerowych. Tyle że nie mają pojęcia, jak to się robi. W ten sposób rodzi się przezabawna komedia przekraczająca wszelkie bariery językowe, bo jej głównym środkiem wyrazu jest pantomima. Autorem widowiska jest nowozelandzki reżyser Thoma Monckton, specjalizujący się w tworzeniu komediowych spektakli fizycznych z urzekającymi elementami wizualnymi.

Miłośnicy teatru ulicznego będą mieli okazję na dziedzińcu Zamku zobaczyć przedstawienie „Hiob” Lwowskiego Akademickiego Teatru Woskresinnia. Oparte na dramacie Karola Wojtyły, zostało zrealizowane przed laty przez Jarosława Fedoryszyna, twórcę tego słynnego teatru. Nadal zachwyca i porusza, a jego aktualność wydaje się dzisiaj mocniejsza niż kiedykolwiek.

W programie tegorocznego festiwalu znajduje się też jak zawsze propozycja dla dzieci. Nie zabraknie interesujących wystaw i spotkań. Z tych ostatnich warto zwrócić uwagę na przypomnienie związanego ze Śląskiem Cieszyńskim wielkiego polskiego twórcy teatralnego Helmuta Kajzara. Swoim „Spojrzeniem na Helmuta Kajzara” podzieli się córka jego i Jolanty Lothe – Paula. Ta ceniona fotografka pracująca w Polsce i w we Włoszech zaprezentuje również fragmenty tworzonego przez siebie filmu dokumentalnego o ojcu. A przy

okazji będzie można obejrzyć wystawę jej fotografii powstałych na południu Włoch, zatytułowaną „Na pograniczu – transfer emocjonalny”.

Miłośników dobrej muzyki z pewnością zainteresuje wiadomość, że od festiwalowego koncertu „A może jeszcze?” swoją jesienną trasę rozpocznie laureatka Fryderyków, nominowana do Paszportu Polityki – Daria ze Śląska

Organizatorem festiwalu jest tradycyjnie Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka – Oddział Regionalny w Cieszyńsku, a ze strony czeskiej – stowarzyszenie Člověk na hranici z Czeskiego Cieszyna.

Przybywajcie! To, co inne, jest ciekawe! ♦

MAT. ORGANIZATORA

Mozaika folkloru – spotkanie trzech kultur!

Zapraszamy do udziału w pierwszej edycji projektu Mozaika Folkloru - Spotkanie trzech kultur, które odbędzie się 11 października 2025 w Teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszyńsku.

Na scenie zaprezentują się trzy zespoły folklorystyczne: Zespół Pieśni i Tańca Olza wraz z kapelą Lipka, Válašský soubor Sedmikvítek oraz Folklorný súbor Kopaničiar. Tancerze i muzycy zaprezentują pieśni i tańce swoich rodzimych krajów, Olza z regionu Śląska Cieszyńskiego oraz innych regionów Polski, Sedmikvítek folklor waleński, a Kopaničiar folklor słowackiej Myjawy.

Bilety są do nabycia pod adresem internetowym www.olza.info lub w Księgarni u Wirthów (ul. Czapka 200/7, 73701 Czeski Cieszyn). ♦

ZPIT OLZA

Akademia obrzędowości dorocznej

W Domu Narodowym rozpoczynamy nowy cykl spotkań z uznanym i lubianym prof. Danielem Kadłubcem. Akademia Obzędowości Dorocznej poruszy tematy związane z naszymi regionalnymi tradycjami.

Spotkania organizowane są ramach działalności Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego. Na pierwsze, zatytułowane „Stanisław Hadyna - twórca uniwersalny” zapraszamy w czwartek, 25 września o godz. 17:00.

Stanisław Hadyna, ur. 25 września 1919 roku na Karpętnej, jest jednym z najoryginalniejszych i najwszechstronniejszych twórców. W dziejach nie tylko śląskiej ziemi zapisał się jako twórca światowej sławy Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, ale także jako kompozytor, dramaturg i pisarz. O tym wszystkim będzie mowa na spotkaniu z prof. Danielem Kadłubcem, które wzbogaci pieśniami naszego rodaka zespół śpiewaczy „Ta Grupa” z Czeskiego Cieszyńska. Wstęp jest wolny! ♦ **COK**

Dyskusyjny Klub Propozycji

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zaprasza na comiesięczne spotkania Dyskusyjnego Klubu Propozycji! Podczas wrześniowej edycji DKP spotkamy się z dr Renatą Czyż, która przedstawi temat „Od Wincentego Pola po Jerzego Pilcha – wiślańskie ścieżki literackie”.

Spotkanie, które odbędzie się w Domu Narodowym 17 września o godz. 17:00, poprowadzi tradycyjnie Eugeniusz Raabe. Wstęp na spotkanie jest wolny! ♦ **COK**

Stacja Nauka

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zaprasza na kolejne spotkanie z dr inż. Bogdanem Fickiem, w ramach cyklu „Stacja Nauka”. Tym razem temat brzmi: „AI co to takiego? - wprowadzenie do sztucznej inteligencji”. Spotkanie odbędzie się w **piątek, 19 września o godzinie 17:00** w Domu Narodowym. Wstęp jest wolny! ♦

COK

Podróże z Kulturą

Po wakacyjnej przerwie wracamy z cyklem „Podróże z kulturą”. Najbliższy wyjazd zaplanowano na dni **25-26 października** a jego celem będzie **Berlin i Poczdam**.

W programie min.: dawne przejście graniczne Checkpoint Charlie, pozostałości Muru Berlińskiego, spacer od Reichstagu do Bramy Brandeburskiej, Aleksanderplatz z wieżą telewizyjną, a w Poczdamie spacer po centrum miasta i części zespołu parkowo-pałacowego Sanssouci oraz pałac Cecilienhof (z zewnątrz) – miejsce Konferencji Poczdamskiej. **Cena: 730 zł/os** (skalkulowana dla grupy 40 osób). Szczegóły w COK „Dom Narodowy” ♦

COK

„Viva il canto” już 16 września!

Cieszyńskie święto śpiewu wraca do swojej jesiennej odsłony. Tegoroczna oferta to cztery główne wydarzenia muzyczne z udziałem wyśmienitych artystów. Festiwal rozpoczynie się koncertem muzyki sakralnej, w którego programie znajdą się piękne i znane utwory religijne. Koncert drugi, to po raz pierwszy w programie festiwalowym – muzyka filmowa. Bohaterami kolejnego koncertu będą sopranistka – Ewa Tracz oraz mezzosopranistka Roksana Wardenga oraz znakomity pianista i kameralista – Grzegorz Biegas. Finał tegorocznej edycji „Viva il canto” to „Księżniczka Czardasza” Emmericha Kálmána.

■ Koncert muzyki sakralnej Kto szuka Cię

Muzyka sakralna na stałe wpisała się w programy kolejnych edycji Festiwalu „Viva il canto”. Po raz kolejny wracamy do pięknego wnętrza Kościoła Imienia NMP na cieszyńskim Bobrku z koncertem, w którym w muzycznym dialogu spotkają się dwie pary solistów: Olivia Ohl-Szulik – sopran i Ireneusz Miczka – baryton oraz debiutujący duet: Aleksandra Golombek – sopran i Szczepan Szostok – baryton. Solistom towarzyszyć będzie organista i kameralista Paweł Seligman. Więcej o koncercie pod adresem <https://www.vivailcanto.pl/kto-szuka-cie-koncert-muzyki-sakralnej/> 16 września 2025, 19:00 | Kościół im. Najświętszej Marii Panny W Cieszynie **WSTĘP WOLNY!**

■ Muzyka filmowa Henryka Kuźniaka Od Vabank do Seksmisji

Niezwykły koncert poświęcony Henrykowi Kuźniakowi – wybitnemu polskiemu kompozytorowi muzyki filmowej, którego utwory na stałe zapisały się w historii polskiego kina. Jego ścieżki dźwiękowe do takich filmów jak „Vabank” i „Seksmisja” stały się ikonami polskiej kinematografii. Koncert

wykona światowej klasy zespół tangowy a zaśpiewa Lala Czaplicka, warszawianka, wokalistka obdarzona unikatowym głosem o aksamitnej barwie, specjalizująca się w wykonywaniu polskiej muzyki popularnej okresu międzywojennego. W trakcie wydarzenia Henryk Kuźniak pojawi się również na scenie cieszyńskiego teatru! Więcej o koncercie i biletach: <https://www.vivailcanto.pl/zagrajmy-vabank-od-vabank-do-seksmisji/> 19 września 2025, 18:00 | Teatr im. A. Mickiewicza W Cieszynie

Ceny biletów: 80 zł, 60 zł, 40 zł, 15 zł.

■ Romantyczne Damy Wielkiej Opery Mistrzowskie Interpretacje Ewy Tracz

Niezwykły koncert tak ze względu na piękno arii i duetów, które znajdą się w programie, jak i mistrzowskie wykonanie jednej z czołowych polskich śpiewaczek – Ewy Tracz, która do udziału w koncercie zaprosiła urzekającą mezzosopranową głosem Roksana Wardengę oraz wybitnego pianistę i kameralistę Grzegorza Biegasa. Więcej o koncercie: <https://www.vivailcanto.pl/romantyczne-damy-wielkiej-opery/> 20 września 2025, 18:00 | Cok Dom Narodowy w Cieszynie

Dla Festiwalowej Publiczności mamy

prezent szczególnie: udział w tym wydarzeniu jest bezpłatny! Obowiązują jednak wejściówki, które można odbierać w COK Domu Narodowym w Cieszynie na godzinę przed rozpoczęciem koncertu.

■ Emmerich Kálmán Księżniczka Czardasza z... niespodziankami

Operetka „Księżniczka Czardasza”, czyli miłosna historia gwiazdy czardasza Sylwii Varescu i młodego arystokraty, księcia Edwina. do dziś uchodzi za największy sukces Imre Kálmána. Czym wciąż budzi podziw? Przede wszystkim melodyczną inwencją łączącą atmosferę wiedeńskich salonów i węgierskich rytmów z nutą zaskakującej melancholii. To dzieło ma jednak taką właściwość, że bez względu na inscenizację – najważniejsza jest muzyka, i ten niekończący się maraton przebojów. Więcej o koncercie i biletach: <https://www.vivailcanto.pl/ksiezniczka-czardasza/>

21 września 2025, 18:00 | Teatr Im. A. Mickiewicza W Cieszynie

Ceny biletów: 130 zł, 110 zł, 90 zł, 60 zł

MATERIAŁ ORGANIZATORA

Przeżyli ze sobą 50 a nawet 60 lat...

9 września we wnętrzach sali widowiskowej Cieszyńskiego Ośrodka Kultury "Dom Narodowy" – gościły małżeńskie pary, które z rąk II Wicewojewody Śląskiego - Michała Kopańskiego i Burmistrza Miasta Cieszyna - Gabrieli Staszkievicz odebrały życzenia i uhonorowane zostały przez Prezydenta RP medalem Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie.

Na pamiątkę tego szczególnego spotkania Jubilaci otrzymali filiżanki ozdobione wizerunkiem cieszyńskiego Ratusza. "Wierzę, że ten drobny gest towarzyszyć będzie Państwu podczas wspólnych poranków, umilając chwile przy herbacie, kawie i rozmowie" – podkreślała Burmistrz.

Artystycznym akcentem wydarzenia był występ Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej im. J. Marcinkowej, przygotowany specjalnie dla Jubilatów.

Nie zabrakło także wspólnego toastu, pamiątkowego zdjęcia i słodkiego poczęstunku. ♦

BSK

fot. BSK

fot. BSK

fot. BSK

fot. BSK

Wizyta w Dziennym Domu **Senior+**

W ostatni piątek sierpnia Dzienny Dom Senior+ w Miasto Cieszyn odwiedził I Zastępca Burmistrza - Krzysztof Kasztura.

Powodem wizyty była wyjątkowa okazja – urodziny trojga podopiecznych placówki: Pani Krystyny, Pani Heleny oraz Pana Kazimierza. Nie zabrakło więc serdecznych życzeń, wspólnego zdjęcia oraz słodkiego poczęstunku.

Tym razem Zastępca Burmistrza nie pojawił się sam – towarzyszyli mu dwaj niecodzienni goście: ciekawskie i pełne radości psy – Jager i Bojka, które od razu zyskały sympatię mieszkańców.

Naszym Drogim Jubilatom życzymy dużo zdrowia, pogody ducha i kolejnych pięknych chwil spędzonych w gronie przyjaciół. ♦

BSK

fot. BSK

fot. BSK

fot. BSK

fot. BSK

Więcej imprez zawsze na
WWW.CIESZYN.PL

Cieszyńska Trówa została otwarta, a skarby odkryte!

Sierpniowy długi weekend w Cieszynie minął pod znakiem XXIV edycji Skarbów z Cieszyńskiej Trówy. Przez trzy dni Wzgórze Zamkowe skąpane było w tradycji, smakach i rzemiośle Śląska Cieszyńskiego. Bogaty program obejmował m.in. koncerty, warsztaty, spacer, winobranie i barwny jarmark – wszystko w odniesieniu do tradycji i kultury regionu.

Oficjalnego otwarcia XXIV Skarbów z Cieszyńskiej Trówy dokonali wspólnie Gabriela Staszewicz – burmistrz Cieszyna, Magdalena Chorąży-Suchy – dyrektor

pokazy i rozmowy, spektakle i prezentacje wystawców królewskiego trunku. Można było m.in. posłuchać koncertu muzyki klasycznej w wykonaniu kwintetu Burning Brass, wziąć udział w pokazie otwierania butelki szablą, wysłuchać rozmowy z Ladim Antalcem, który zapowiedział kolejną odsłonę „Pociągu do wina” oraz uczestniczyć w koncercie zespołu Wielkokończanie, pokazie deptania winogron i spektaklu tańca z ogniem zaprezentowanym przez Teatr Ognia Inferis. Trzeciego dnia wystrzałem armatnim w wykonaniu Cieszyńskiego Bractwa Kurkowego rozpoczął

fot. R. Soliński

fot. M. Mędrzak

Zamku Cieszyn oraz Marcin Lipski – prezes Stowarzyszenia „Cieszyński Szlak Wina”. W swoich wystąpieniach podkreślali jak ważne jest kultywowanie tradycji i rzemiosła, z których Cieszyn i Śląsk Cieszyński słynie, a które Zamek Cieszyn w wielu obszarach ożywia i podnosi do rangi dziedzictwa.

Pierwszego dnia, uczestnicy, którzy przybyli do Cieszyna specjalnie na to wyjątkowe wydarzenie, wysłuchali koncertów zespołów Sójki oraz Kapeli PoPieronie. Drugiego dnia program koncentrował się wokół warsztatów, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Pod okiem mistrzów swojego fachu powstawały kwiaty z krepiny, dzieła snycerskie, koronkowe wzory, papier marmurkowy oraz wyroby plecionkarskie. Tego dnia odbył się także inspirujący spacer zielarski oraz rozpoczęło się IV Cieszyńskie Winobranie, obejmujące liczne ciekawostki, koncerty,

się Jarmark Rzemieślniczy. Towarzyszyły mu występy zespołów regionalnych, wśród których znalazły się Kapela Torka, Kapela Maliniorze, Kapela Bukoń, Kapela góralska Istebna oraz Beskid Banda. Po oficjalnym zamknięciu XXIV Skarbów z Cieszyńskiej Trówy odbyło się tradycyjne nabożeństwo ekumeniczne w Rotundzie św. Mikołaja i św. Wacława.

- Skarby z Cieszyńskiej Trówy po raz kolejny zachwyciły swoją unikalną atmosferą, która podkreśla, jak ważna dla mieszkańców Cieszyna jest tradycja, kultura i rzemiosło. To wyjątkowe wydarzenie łączy pokolenia, ożywia historyczne dziedzictwo regionu i tworzy przestrzeń, w której przeszłość harmonijnie spotyka się z teraźniejszością. Już dziś warto zaplanować wizytę w Cieszynie podczas kolejnej edycji – zaprasza Magdalena Chorąży-Suchy – dyrektor Zamku Cieszyn. ◆

ZAMEK

fot. R. Soliński

Park miniatur Księstwa Cieszyńskiego

Wieża Piastowska w Cieszynie to jeden z najcenniejszych zabytków Śląska Cieszyńskiego i duma jego stolicy. Wybudowana w 2 połowie XIV wieku, stanowiła najważniejszy element systemu obronnego cieszyńskiego zamku w czasach Piastów, a dziś, w czasach pokoju, służy głównie turystom oraz buduje prestiż i charakter naszego miasta. Nie dziwi zatem fakt, że pośród mieszkańców Cieszyna i okolic znaleźli się tacy, którzy zapragnęli mieć podobiznę tej niezwyklej budowli na swoim własnym podwórku.

fot. 1

fot. 2

fot. 3

fot. 4

fot. 5

Przemierzając Księstwo przy okazji rozmaitych wędrówek zaczęło nas zastanawiać jak wielką ilość "wieżowych" kopii mamy w Cieszynie i okolicach. Czasem zdobią one przydomowe ogródki stanowiąc uzupełnienie wymyślnych kompozycji kwiatowych, a czasem stanowią urozmaicenie dla stawianych przed nimi tablic upamiętniających ważne dla naszych współmieszkańców wydarzenia. Często towarzyszą im pozostałe budynki Wzgórza Zamkowego tj. Rotunda i leżący poniżej Browar lub pałacu Habsburgów.

■ Miniaturka w Hażlachu (fot.1)

Niedawno 90 rocznicę swojego powstania obchodziła miniaturka Wieży Piastowskiej, stająca przy ul. Długiej w Hażlachu (na ile przypomina ona oryginał stający na cieszyńskiej Górze Zamkowej ocieńcie Państwo sami). Jak informuje wmurowana w nią tablica, wybudowana została w 1934 r. z inicjatywy uczniów szkoły podstawowej w Hażlachu i jej kierownika Rudolfa Bibro na pamiątkę powrotu Śląska Cieszyńskiego w granice odrodzonej Polski. Pracami kierował mistrz murarski Walenty Kuchajda, a pomagali mu członkowie miejskiego oddziału Związku Strzeleckiego. Wieża od lat stoi przy drodze, a od kiedy w roku 2022 doczekała się renowacji dumna i zadbana cieszy oko mieszkańców Hażlach.

■ Miniaturka przy KPP w Cieszynie przy ul. Wojska Polskiego (fot.2)

Kolejną mini wieżę znaleźć można w pobliżu budynku Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie przy ul. Wojska Polskiego. Ta z kolei stoi za tablicą upamiętniającą setną rocznicę budowy cieszyńskich koszar wojskowych 1995 roku i wykonana została przez kamieniarza J. Bałę.

■ Miniaturka przy Zespole Szkół Technicznych, ul. Frysztacka (fot.3)

Kolejną mini kopię możemy spotkać przed gmachem Zespołu Szkół Technicznych przy ul. Frysztackiej 48. Powstała prawdopodobnie w latach 1934-1938. Bliskość szkoły sprawiła, że jest świetnie wyeksponowana choć widać, że czasy świetności ma już za sobą. Może i ona kiedyś doczeka się remontu...

■ Miniaturki na prywatnej posesji przy ul. Frysztackiej (fot.4)

Przy ul. Frysztackiej 65 z kolei stanęły aż trzy budowle, tworząc prywatny park miniatur. Autorem zapewne jest właściciel tego terenu, który akurat w taki sposób postanowił upiększyć swoje rabaty. Szkłane butelki posłużyły za okna, a kolorowe kawałki potłuczonej ceramiki dodały budynkom uroku. I są, co są państwo przyznacie, ozdobą całej posesji.

■ Miniaturki przy ul. Frysztackiej 9 (fot.5)

Na tyłach kamienicy nr 9 przy ul. Frysztackiej, w jednym z ogrodów zobaczyć można jeszcze jedną miniaturę. Tu budownicemu podczas wykonywania kopii posłużył doskonały widok jaki z miejsca, w którym stanęła miniwieża, rozpościera się na Browar i Wieżę Piastowską. Dostęp do tej wieży jest jednak utrudniony stąd jakość fotografii jest nie najlepsza, bo zdjęcie jest zrobione „zza płotu”.

■ Miniaturka przy stacji PKP w Cieszynie (fot.6)

Uroczą miniaturkę naszej Wieży można było spotkać także przy dawnej nastawni na zapleczu Cieszyńskiego Dworca PKP, skryta za rzędami torów kolejowych stała mini Wieża Piastowska wymalowana białą – czerwoną farbą. Niestety po szeroko zakrojonych pracach na Dworcu została rozebrana lub przeniesiona, lecz nie wiadomo dokąd. A szkoda...

■ Miniaturka na prywatnej posesji przy ul. Mała Łąka (fot.7)

Przy prywatnej posesji przy ul. Mała Łąka znajduje się mini odwzorowanie całego Wzgórza Zamkowego. Budyneczki powstały w latach 30-tych XX w. jako ozdoba wielkiego ogrodu z częścią przeznaczoną na sad owocowy. Gdy działka

uległa podziałowi jedna jego część została sprzedana, a druga wraz z mini zamkiem popadła w ruinę. Natura zabrała każdą wolną przestrzeń pochłaniając również sam zamek, którego komnaty zajęły szerzenie. W latach 90 tych nowy właściciel posesji karczując wybujałą roślinność pod nowo zaprojektowany dom natrafił na nietypowy pomnik. Aby ocalić znalezione podjął decyzję o jego przenosinach w inne miejsce. Akcja ratunkowa powiodła się, a podniszczony zamek doczekał się renowacji. Budynki odzyskały dawny blask (właściciel zachował także kolor zadaszeń-

fol. 6

piękną czerwień). Całość widoczna jest z drogi i wspaniale wkomponowuje się w towarzyszącą jej roślinność.

■ Miniaturka w Parku Sikory (fol.8)

Ostatni przykład lokalnej wariacji na temat Wieży Piastowskiej znajduje się w Parku Adama Sikory po czeskiej stronie Cieszyna. 2,5 m miniaturę wykonała w 1913 r. młodzież szkolna (polska?), a w 2012 r. doczekała się gruntownej renowacji i dziś możemy podziwiać ją już odnowioną jako element małej architektury w parkowej przestrzeni.

fol. 7

Ile takich budowli można jeszcze spotkać w całym Księstwie Cieszyńskim? Gdzie zaczął się ten „trend” i która z takich wież była pierwowzorem? Nie wiemy, jedno jest jednak pewne poszukiwania kolejnych miniaterek trwają, ale to już jest temat na kolejną historię i kolejny trip. ♦

Katarzyna i Maciej Russek/Russkie Tripy

Fot. nr 1,2,3,4,5,7 - Russkie Tripy

Fot. nr 6,8 - www.fotopolska.pl

fol. 8

WARSZTATY DLA DZIECI

NeuroLab: kreatywnie o mózgu!

We wrześniu startuje niezwykle ciekawy cykl warsztatów edukacyjno-rozwojowych, które pozwolą dzieciom odkrywać tajemnice własnego mózgu, emocji i kreatywności. Zapraszamy dzieci w wieku 9 - 12 lat. Zajęcia są bezpłatne. Cykl warsztatów obejmuje 5 spotkań.

♦ ♦ ♦

Dlaczego warto?

Warsztaty odbywają się w ramach projektu **NeuroLab – kreatywnie o mózgu dla dzieci** i łączą w sobie naukę, zabawę oraz twórczą ekspresję.

♦ ♦ ♦

Co czeka uczestników?

Każde spotkanie to inny temat – od emocji, przez naturę i sztukę, aż po higienę cyfrową i współpracę w grupie. W programie znajdują się interaktywne gry, zabawy edukacyjne, praca indywidualna i zespołowa.

Na zakończenie cyklu każdy uczestnik otrzyma książeczkę **TWÓJ MÓZG** – pełną ćwiczeń, ciekawostek i przygód z NeuroLabem, przewodnikiem po świecie układu nerwowego.

Terminy spotkań: 4 kolejne poniedziałki - 15.09, 22.09, 29.09 i 06.10.

Godziny: 15:30 - 18:00.

Miejsce: Osiedlowe Centrum Kultury i Rekreacji, ul. Zofii Kossak-Szatkowskiej 6, Cieszyn.

Zapisy już trwają! Liczba miejsc jest ograniczona.

Szczegółowe informacje i zgłoszenia poprzez: formularz na stronie internetowej www.neurolab.edu.pl; Facebook: NeuroLab; Instagram: neurolab_edu.

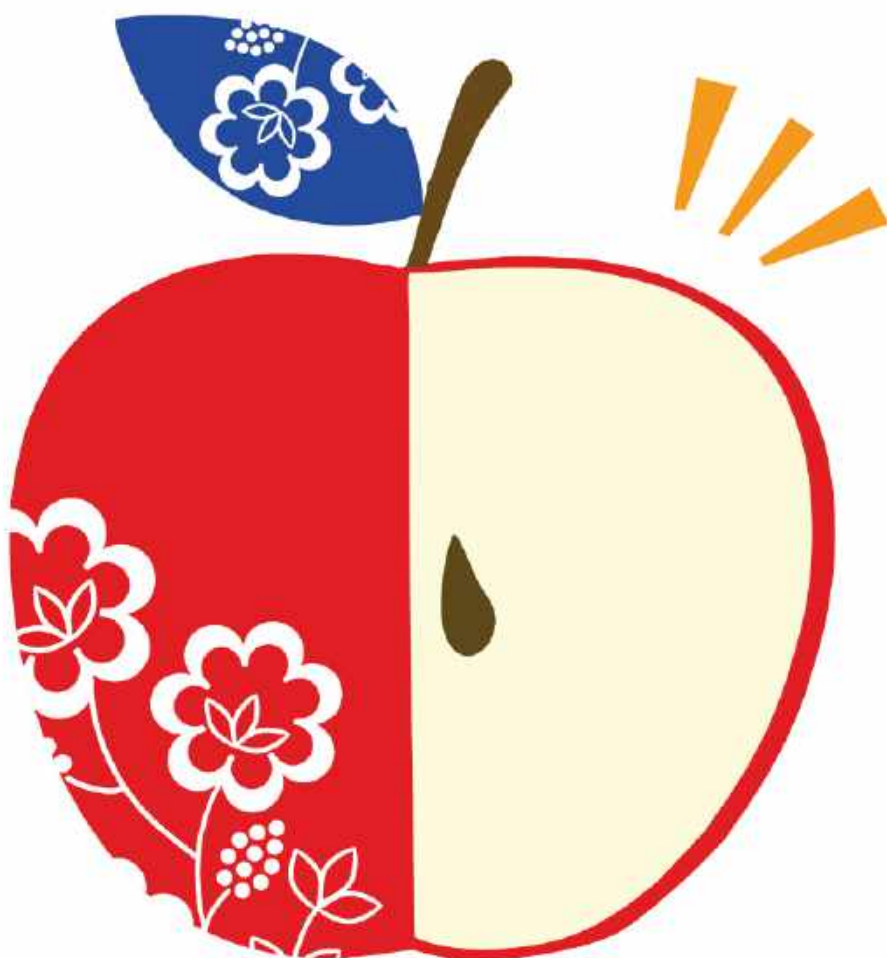
Warsztaty organizowane są przez zespół NeuroLab we współpracy ze Spółdzielnią Mieszkaniową Cieszyńnianka w Cieszynie i Fundacją Aktywności Społecznej Cieszyńnianka.

Inicjatywa realizowana w ramach projektu „Lokalnie na rzecz transformacji podregionu bielskiego”, którego Operatorem jest Stowarzyszenie Bielskie Centrum Przedsiębiorczości w partnerstwie z Gminą Czechowice-Dziedzice, dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027 (Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji). ♦ **ORG.**

**21.09.
2025**

KONKURS pieczenia STRUDLA im. Kingi Iwanek-Riess

**oraz pokaz pieczenia strudla rodziny Riess,
warsztaty strudlowe, występ kapeli Torka**

Dostarczanie strudli na konkurs:

20.09.2025 w godz. 10:00–19:00
i 21.09 w godzinach 10:00–12:00
w Transgranicznym Centrum Informacji
Turystycznej, ul. Zamkowa 1

Zapisy na konkurs do 19.09.2025:
turystyka@zamekcieszyn.pl lub 537230993

Warsztaty strudlowe:

21.09.2025 w godz. 12:00–14:00

Zapisy na warsztaty do 11.09.2025:
turystyka@zamekcieszyn.pl
lub 537230993

miejsce: Transgraniczne Centrum Informacji Turystycznej, ul. Zamkowa 1

Pokaz pieczenia strudla

wraz z koncertem kapeli Torka:
21.09.2025 w godz. 15:00–16:00

Ogłoszenie wyników konkursu:
21.09.2025 o godzinie 16.00

Organizatorzy:

Urząd Województwa
Śląskie

zamek cieszyn

Cieszyn

RODZINA NA
BOGUCIE

Patronat medialny:

Polskie
Radio
Katowice

wstęp wolny

Regulamin konkursu dostępny na:
www.zamekcieszyn.pl oraz w Transgranicznym
Centrum Informacji Turystycznej

Zapraszamy do korzystania
z dodatku **GOZ** do **aplikacji
EcoHarmonogram**

GOZ = Gospodarka obiegu zamkniętego

Pobierz aplikację:

Masz rzeczy, których nie używasz,
a mogłyby **posłużyć** dalej kolejnym osobom?

Lubisz odnawiać „starocie” i poszukujesz
inspiracji?

A może praktykujesz filozofię „Zero Waste”
i szukasz rzeczy, których inni już nie potrzebują?

**Razem zadbajmy
o nasze środowisko!**

Dodatek zawiera moduł lokalnych ogłoszeń
„Oddaj/Wymień”, który odpowiada właśnie
na te potrzeby. W łatwy sposób pozwala
zamieszczać ogłoszenia i wyszukiwać
ciekawe oferty przedmiotów do oddania.

Ponadto nowa funkcjonalność zawiera:

przydatne wskazówki dotyczące
proekologicznych nawyków we wszystkich
sferach życia

informacje o filozofii „Zero Waste”

proponujące ciekawych inicjatyw społecznych

ECOHARMONOGRAM

Oddaj - wymień

**Masz dobre, ale niepotrzebne rzeczy?
Możesz je oddać w łatwy sposób z
użyciem aplikacji na telefon EcoHarmonogram.**

Aplikacja EcoHarmonogram to darmowa aplikacja na telefon, która od stycznia 2024 roku została wzbogacona o moduł, który pozwala na bezpłatne publikowanie ogłoszeń o przedmiotach, które mieszkańcy chcieliby oddać lub wymienić.

Aplikacja na telefon, która funkcjonuje od lat w Cieszynie umożliwia mieszkańcom Cieszyna łatwy dostęp do harmonogramu wywozu odpadów komunalnych oraz dostarcza informacji między innymi o terminach płatności i sposobie segregacji odpadów. Pozwala również na ustawienie przypomnień o terminach wywozu odpadów z twojego domu.

Aplikacja EcoHarmonogram jest dostępna:

■ do ściągnięcia na urządzenia mobilne w sklepach:

- AppStore (dla systemu IOS)

- Google Play (dla systemu Android)

■ na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Cieszynie. ♦

OSR

Rodzinny Dzień bez Samochodu!

Zapraszamy całe rodziny do udziału w „Rodzinnym Dniu bez Samochodu” w formie rowerowej wycieczki organizowanej 21 września 2025 r. przez Turystyczny Klub Kolarski PTTK „Ondraszek”.

Zapisy odbędą się w dniu startu przy Hali Widowiskowo-Sportowej im. Cieszyńskich Olimpijczyków przy ul. Sportowej 1 w Cieszynie od godz. 8.30 do 9.30. O godz. 10.00 wystartujemy w grupach do Kończyc Wielkich, gdzie na boisku odbędą się konkursy rekreacyjne dla dzieci i dorosłych z nagrodami.

Najlicniejsza rajdowa rodzina (dziadkowie-rodzice-dzie-

ci-wnuki) otrzyma wspaniałą statuetkę, uhonorowani zostaną również seniorzy rajdu, natomiast najmłodszy uczestnik i junior jadący na rowerze otrzymają nagrody rzeczowe.

Trasa liczy ok. 16 km w jedną stronę, powrót jest indywidualny.

Bliższe informacje znajdują się w regulaminie rajdu dostępnym na stronach internetowych organizatorów oraz na afiszach.

Na mecie będzie zapewniony posiłek, a udział w imprezie jest nieodpłatny. ♦

OTKK PTTK „ONDRAZEK” RG.

MIASTO CIESZYN, GMINA HAŻLACH

GMINA HAŻLACH

**TURYSTYCZNY KLUB KOLARSKI
PTTK ONDRASZEK CIESZYN**

ZAPRASZA NA

**RODZINNY
DZIEŃ BEZ
SAMOCHODU**

ZAPISY W DNIU IMPREZY !

**21.09.2025
START: 10:00**

BIURO IMPREZY PRZY HALI WIDOWISKOWO-SPORTOWEJ im. CIESZYŃSKICH OLIMPIJCZYKÓW, UL. SPORTOWA 1 W CIESZYNIE, CZYNNE OD GODZINY 8:30 - 9:30

XI RAJD MOTOCYKLI ZABYTKOWYCH

IM. PLK. GWIDO LANGERA W CIESZYNIE

CIESZYN - PUŃCÓW - BAŻANOWICE - GOLESZÓW - GODZISZÓW - KISIELÓW - KOZAKOWICE - RÓWNIA - CISOWNICA - DZIEGIELÓW

START: ➡

13 września 2025r.

Rynek w Cieszynie, godz. 10:30

TRASA

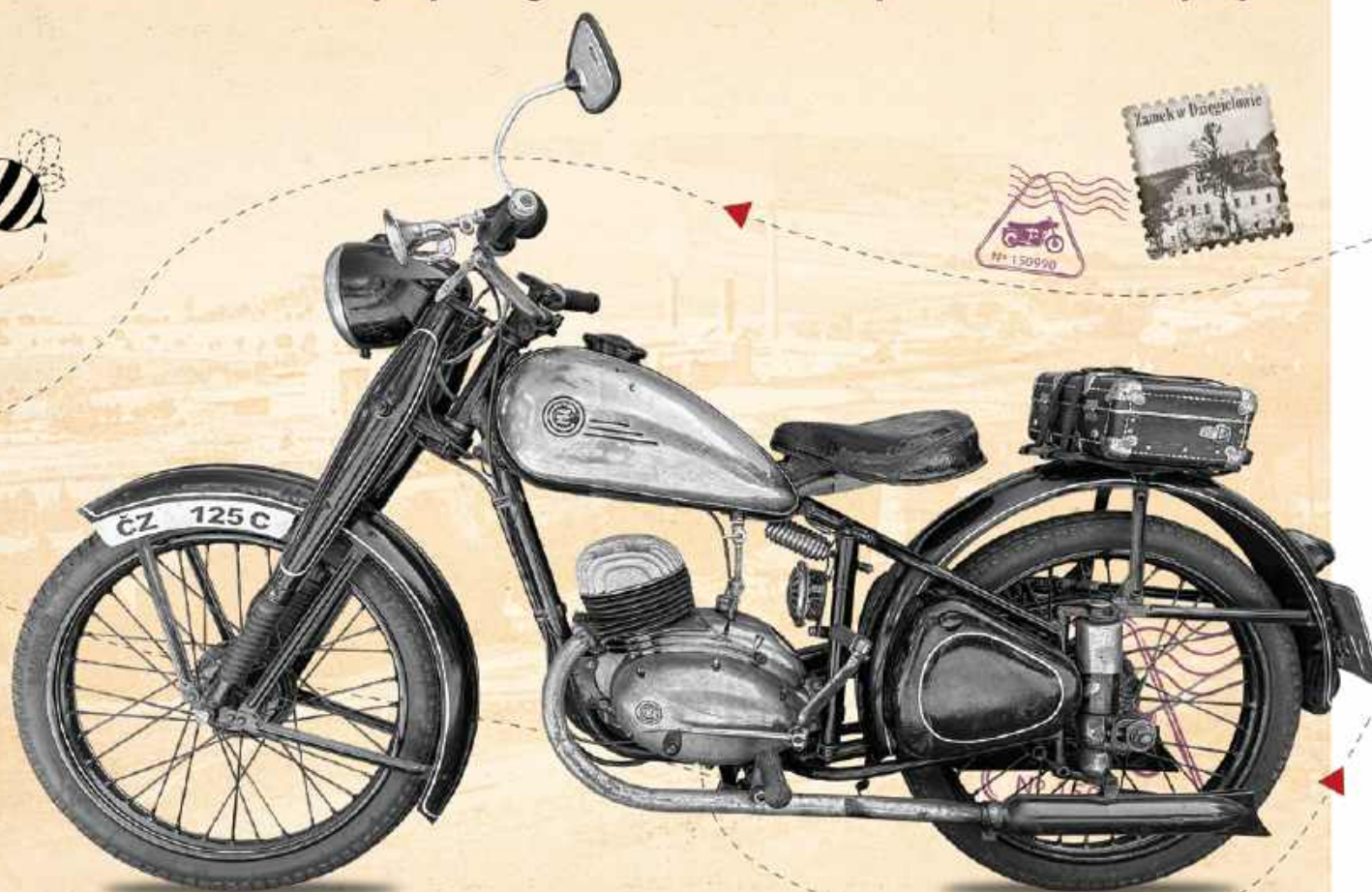
35 km

PROGRAM

Biurow zawodów czynne od godziny 8:00

Rozdanie nagród: Zamek w Dziegielowie godz. 14:00

Zapisy i regulamin: azcklub.pl oraz zst.cieszyn.pl

ORGANIZATOR:

HONOROWY PATRONAT:

Honorowy Patronat
Starosty
Cieszyńskiego
Jędrzej Tęczyński

Patronat Honorowy
Burmistrza Miasta Cieszyna
Gabrieli Staszkiwicz

Honorowy Patronat
Wójta Gminy Goleszów
Sylvia Cieślak

Zawodnicy cieszyńskiego Shindo w Kadrze Polski!

Zawodnicy Cieszyńskiego Klubu Sportowego Shindo zostali powołani do Kadry Polski Shotokan Karate na zbliżające się Mistrzostwa Świata Karate WSKA (World Shotokan Karate-Do Association) które odbędą się 19-21.09.2025 San Fernando w Hiszpanii.

Filip Chitryniewicz, Piotr Szafarczyk, Maria Chrośnik, Małgorzata Halama oraz Malwina Wnętrzak to uczniowie klubu Sportowego Shindo, którzy intensywnie w okresie letnim przygotowywali się aby godnie reprezentować nasz kraj startując w konkurencjach Kumite indywidualne, drużynowe oraz Kata indywidualne.

Nasz klub oraz wierni kibice mocno trzymamy kciuki za dobry występ naszych Kadrowiczów. **KS Shindo**

Kolejne sukcesy cieszyńskich mażoretek!

W dniach 28-30 sierpnia 2025 roku dwie zawodniczki Stowarzyszenia Mażoretek Cieszyńskie Gwiazdeczki - Maja Wysocka i Laura Joszko, wzięły udział w XII Mistrzostwach Świata Sportu Mażoretkowego oraz w VI Pucharze Świata, zorganizowanych przez jedną z największych Federacji Mażoretek IFMS z Czech, które odbyły się w Śląskiej Ostrawie.

Maja Wysocka startowała w trzech kategoriach solo: acrobatic baton, 2 razy baton i buława oraz wraz z koleżanką Laurą Joszko w kategorii duo/trio buława juniorki.

Mistrzostwa Świata i Puchar Świata zakończyły się dla naszych zawodniczek kolejnym wielkim sukcesem.

Maja dwukrotnie stanęła na najwyższym podium zdobywając złote medale i tytuły Mistrzyni Świata w kategoriach solo acrobatic baton i 2 razy baton junior oraz złoty medal i Puchar Świata w solo buława junior.

Maja i Laura wspólnie wywalczyły złoty medal i Puchar Świata w duecie z buławą. Dziewczyny po raz kolejny rozślawiły nasze miasto i nasz kraj.

Była wielka radość i ły szczęścia kiedy wspólnie wysłuchaliśmy hymnu Polski granego dla naszych Gwiazdeczek.

Dziękujemy za niesamowite zaangażowanie i wielką pasję, która prowadzi do spektakularnych sukcesów. **ANNA WYSOCKA**

Więcej imprez zawsze na
WWW.CIESZYN.PL

Ewidencja miejsc noclegowych

Świadczysz usługi hotelarskie na terenie miasta Cieszyna? Jeśli tak, to odbierz tabliczkę identyfikacyjną potwierdzającą wpis do prowadzonej w gminie ewidencji innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie.

Tabliczka, którą możesz umieścić na terenie swojego obiektu, poinformuje Twoich gości, że prowadzisz swoją działalność zgodnie z przepisami prawa.

A jeśli jeszcze nie dokonałeś wpisu to przypominamy, że przed rozpoczęciem świadczenia usług hotelarskich masz obowiązek zgłosić swój obiekt do prowadzonej w gminie ewidencji innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie!

Czym są usługi hotelarskie?

Usługi hotelarskie to krótkotrwałe, ogólnie dostępne wynajmowanie domów, mieszkań, pokoi, miejsc noclegowych, a także miejsc na ustawienie namiotów lub przyczep samochodowych oraz świadczenie, w obrębie obiektu, usług z tym związanych.

Jeśli obiekt w którym świadczysz usługę hotelarską nie ma nadanego przez Marszałka Województwa Śląskiego statusu hotelu, motelu, pensjonatu, kempingu (campingi), domu wycieczkowego, schroniska młodzieżowego lub pola biwakowego to masz obowiązek wpisać obiekt do ewidencji innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie.

Gdzie załatwisz sprawę?

Zgłoś swój obiekt w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Cieszynie (Rynek 1, parter) lub na adres e-mail: urząd@um.cieszyn.pl. Urząd od razu przyjmie twoje zgłoszenie i wpisze twój obiekt do gminnej ewidencji. Jeśli chcesz dostać zaświadczenie o wpisie, to złóż wniosek (właściwe formularze możesz pobrać ze strony <https://www.cieszyn.pl/strefa-mieszkanca/pages/172,ewidencja-obiektow-turystycznych>). Za wydanie zaświadczenia zapłacisz opłatę skarbową 17 zł. Jeśli masz dodatkowe pytania skontaktuj się z pracownikiem Wydziału Kultury i Promocji Miasta, pok. 103, tel. 33 479 42 41. ♦

KPM

FOTOGRAFIA, FILM, MUZYKA, POEZJA, DIALOG!

Festiwal Twórczości Trudnej **KARB!**

Bezdomność, samobójstwa, depresja, samotność... Nie zgadzam się ze stwierdzeniem, że Cieszyn to „robaczywe miasto”. Nie toczy nas żadna choroba w większym stopniu niż inne miasta. Owszem położenie czyni nas bardziej narażonym na pewne zagrożenia i nie ma co udawać, że jest inaczej. Nasze wydarzenie ma prowokować do pewnych przemyśleń. Ma zwrócić uwagę na tematy których unikamy, o których nie chętnie rozmawiamy, a które są i dotyczą naszej społeczności. Czego to efekt? Na jakim podłożu wyrasta np. dziecięca depresja? Jakie ma skutki w wieku dorosłym? A co jeśli to my jako jednostki mamy wpływ na kreowanie okoliczności, w których żyjemy jako społeczność?

KARB nie daje gotowych odpowiedzi na te pytania. **KARB** to zaproszenie do wspólnego ich poszukiwania. ♦

Artur Cygan-Poraziński - Fundacja „Anielski Młyn”

Poradnik Bezpieczeństwa!

„Poradnik Bezpieczeństwa” to ogólnopolska inicjatywa rządowa, mająca na celu zwiększenie gotowości obywateli na sytuacje kryzysowe. Projekt obejmuje zagrożenia takie jak ataki w cyberprzestrzeni, dezinformację, katastrofy naturalne, a także potencjalne konflikty militarne i awarie kluczowej infrastruktury. Jego głównym celem jest budowanie odporności społecznej oraz promowanie świadomego i odpowiedzialnego działania w obliczu współczesnych wyzwań.

Poradnik podkreśla, że bezpieczeństwo to nie tylko kwestia indywidualna, ale również społeczna. Dlatego inicjatywa koncentruje się na wzmacnianiu więzi, zaufania i solidarności między obywatelami, a także na budowaniu świadomości o wspólnej odpowiedzialności za nasze otoczenie i

społeczeństwo.

„Poradnik Bezpieczeństwa” został opracowany przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Rządowe Centrum Bezpieczeństwa. W pracach nad jego zawartością wzięli udział także eksperci, przedstawiciele samorządów, służb oraz organizacji pozarządowych.

- Publikacja zawiera szereg praktycznych wskazówek i zaleceń, w tym:
- Przygotowanie rodzinnych planów awaryjnych,
- Zasady ewakuacji oraz systemy alarmowania,
- Listy kontrolne pomocne w gromadzeniu zapasów i niezbędnego sprzętu.

„Poradnik Bezpieczeństwa” to kompleksowe narzędzie, które pomoże Ci w przygotowaniach na różnorodne za-

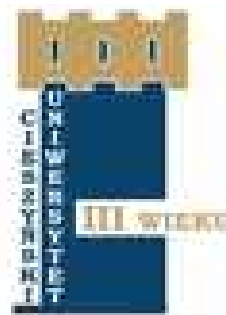
grożenia, dbając zarówno o bezpieczeństwo Twoje, jak i Twoich bliskich. Zachęcamy do zapoznania się z jego treścią i zastosowania praktycznych rad w codziennym życiu, aby w razie kryzysu działać świadomie i efektywnie. ♦ BBiZK

Poradnik bezpieczeństwa

Zostań członkiem UTW!

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych dalszym rozwojem osobistym, kreatywnym życiem, chętnych do zachowania aktywności intelektualnej, fizycznej przy jednocześnie przyjemnie spędzonym czasie w miłym towarzystwie do wstępowania szeregi Cieszyńskiego Uniwersytetu III Wieku”.

Słuchaczem Cieszyńskiego Uniwersytetu III Wieku może zostać każda osoba, która:

- jest w wieku powyżej 55 lat,
- podpisze deklarację członkowską,
- uiszcza wpisowe w wysokości 30 zł
- opłaci składkę roczną – 130 zł.

Członkami mogą być również osoby mieszkające w Czechach niemające miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Głównym celem naszego Uniwersytetu jest ustawiczne kształcenie jego słuchaczy, w ramach którego prowadzone są zajęcia pogłębiające wiedzę, poszerzające zainteresowania oraz rozbudzające postawy twórcze. Podstawową formą edukacyjną są wykłady plenarne, które odbywają się dwa razy w miesiącu. Raz w miesiącu spotykają się słuchacze sekcji tematycznych, które dają szansę pogłębiania wiedzy i wymiany myśli w zakresie wybranych tematów z określonych dziedzin. Uczymy się również języka niemieckiego i angielskiego oraz prawidłowej obsługi komputera. Nasz Uniwersytet zapewnia również gimnastykę mózgu poprzez działającą na UTW Sekcję Brydżowo-Sza-

chową i Gier planszowych.

Istotną rolę w stymulowaniu rozwoju i samorealizacji osób, odgrywają warsztaty artystyczne, stanowiące formę terapii przez sztukę. Zainteresowani mają możliwość rozwijania swoich zdolności w sekcji malarskiej, graficznej i ceramicznej, w sekcjach muzycznych i tanecznych.

Obok pracy umysłowej ważnym czynnikiem podtrzymującym zdrowie i zapobiegającym przedwczesnemu starzeniu jest aktywizacja fizyczna. Nasz Uniwersytet oferuje następujące sekcje gimnastyczne: ogólnorozwojową, pilates oraz gimnastykę w wodzie, sekcję pływania, sekcję rehajogii, sekcje w plenerze: gry w boule oraz Nordic Walking.

Studenci CUTW mogą uczestniczyć w organizowanych wycieczkach krajowych i zagranicznych, w imprezach naukowych, integracyjnych, kulturowych o regionalnym lub ogólnopolskim zasięgu, mają możliwość startu w ogólnopolskich olimpiadach sportowych seniorów.

Zapisy odbywają się w biurze CUTW w Administracji Kampusu Cieszyńskiego na Uniwersytecie Śląskim, od ul. Niemcewicza, budynek G k/ Biblioteki, parter - pokój G1.15.

Dyżury są w każdą środę w godzinach 10.00 – 12.00, tel. 536 257 624.

Zapisujący się powinni mieć przy sobie dowód osobisty. Nabór nowych członków prowadzony jest również za pośrednictwem strony internetowej: <http://utwcieszyn.us.edu.pl>, na której znajduje się komplet dokumentów, które należy wydrukować, wypełnić, podpisać, zeskanować lub sfotografować, a następnie przesłać je na adres e-mail: utw.cieszyn@gmail.com. ♦

LUCYNA BAŁANDZIUK PREZES UTW

Czyste Powietrze po nowemu!

Wrócił rządowy program „Czyste Powietrze”. Wrócił również punkt konsultacyjno-informacyjny w Urzędzie Miejskim w Cieszynie! Od 1 września, w poniedziałki i czwartki służymy pomocą mieszkańcom Cieszyna.

Dofinansowane przez Unię Europejską - NextGenerationEU

Nowe Czyste Powietrze dla Ciebie

Dowiedz się, jak zadbać o swój interes
w nowym programie Czyste Powietrze.

Program Czyste Powietrze oferuje nie tylko bezzwrotne wsparcie finansowe przyznawane przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Inwestycja, którą możesz sfinansować z Programu pozwoli na znaczne zmniejszenie zużycia energii przy

utrzymaniu bezpieczeństwa i komfortu ciepłego w domu, a przy tym przyniesie niższe rachunki za ogrzewanie.

Z programu Czyste Powietrze otrzymasz wsparcie na docieplenie ścian, dachu, wymianę okien i drzwi, zainstalowanie wentylacji z odzyskiem ciepła oraz wymianę starego pieca na paliwo stałe na nowe, efektywne źródło ciepła, które zużywa mniej energii i emituje mniej zanieczyszczeń do atmosfery. Ciepły, bezpieczny dom to podstawa dobrostanu rodziny, dlatego Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przygotował NOWĄ WERSJĘ PROGRAMU obowiązującą od 31.03.2025r.

Zanim przystąpisz do programu, konieczne jest wykonanie audytu energetycznego, dokumentu opracowanego przez specjalistę, który pokazuje co w domu należy docieplić, zainstalować i wymienić w ramach termomodernizacji, aby była ona kompleksowa. Tak przeprowadzona termomodernizacja umożliwi otrzymanie najwyższej możliwej dotacji.

Do programu na poziomie podstawowym może przystąpić każdy, którego roczny dochód nie przekracza 135 tys. zł.

Już dziś zainteresuj się programem Czyste Powietrze! Zrealizuj termomodernizację maksymalnie w dwa lata, otrzymaj

dotację i ciesz się niższymi rachunkami!

Na swoje pytania znajdziecie Państwo odpowiedź na stronach www.czystepowietrze.gov.pl oraz www.wfosigw.katowice.pl

O Program możesz dopytać w naszym Urzędzie Miasta Cieszyn, w punkcie konsultacyjno-informacyjnym. Tutaj otrzymasz wsparcie w przygotowaniu i złożeniu wniosku do programu Czyste Powietrze. Gminny punkt konsultacyjno-informacyjny programu Czyste Powietrze działa od 1 września 2025 r. w poniedziałki i czwartki w godz. 8-16. Pomoc udzielana będzie w sali nr 205 na drugim piętrze. Winda jest dostępna dla mieszkańców.

Informacje o zmianach w działaniu punktu będziemy zamieszczać na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

Podziel się tą informacją z Sąsiadem! Zapraszamy! . ●

Wydział OŚR

OGŁOSZENIE O NABORZE NA CZŁONKÓW KOMITETU REWITALIZACJI

Burmistrz Miasta Cieszyna, zgodnie z przyjętą Uchwałą Nr XXXVIII/367/17 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 26 października 2017 r. w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania komitetu, zaprasza do zgłaszania kandydatur na członków Komitetu Rewitalizacji, przedstawicieli interesariuszy rewitalizacji reprezentujących mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacje pozarządowe, przedsiębiorców, zarządy mieszkań, wspólnot mieszkaniowych, spółdzielnie mieszkaniowe.

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami Gminy Cieszyn w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Miasta Cieszyna w ramach wdrażania obowiązującego dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Cieszyna do roku 2026.

Nabór członków do Komitetu prowadzony będzie od 12 września 2025r. do 3 października 2025r.

Zgłoszenie chęci przystąpienia do Komitetu następuje na podstawie prawidłowo wypełnionego formularza zgłoszeniowego dostępnego w punkcie przyjmowania klientów bezpośrednio w Urzędzie Miejskim w Cieszynie, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Cieszynie (bip.um.cieszyn.pl) „Tablica ogłoszeń” oraz na stronie internetowej www.cieszyn.pl. Wypełniony formularz należy złożyć:

- drogą mailową w postaci podpisanego skanu na adres: urząd@um.cieszyn.pl lub za pomocą platformy ePUAP: /u390efc0tm/SEKAP lub elektronicznej skrzynki podawczej e-Doręczenia: AE:PL-74161-73999-SIUWT-31, przy czym dokument elektroniczny musi być podpisany podpisem elektronicznym (zaufanym, kwalifikowanym lub osobistym) w tytule wpisać: Nabór kandydatów na członków Komitetu Rewitalizacji

- drogą pocztową na adres: Urząd Miejski w Cieszynie, 43-400 Cieszyn Rynek 1 (decyduje data wpływu) z dopiskiem: Nabór kandydatów na członków Komitetu Rewitalizacji

- bezpośrednio w Urzędzie Miejski w Cieszynie w punkcie przyjmowania klientów.

Informacja o wynikach naboru na członków Komitetu Rewitalizacji zostanie zamieszczona po jego zakończeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Cieszynie. Członkowie Komitetu Rewitalizacji zostaną powołani w drodze zarządzenia przez Burmistrza Miasta Cieszyna.

Wydział SRM

TRWAJĄCE KONSULTACJE SPOŁECZNE:

- z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektu uchwały, w celu poznania ich opinii, w przedmiocie projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna **w sprawie uchwalenia Programu współpracy gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w zakresie pożytku publicznego na rok 2026.** (Zarządzenie nr 0050.483.2025 z dnia 1 września 2025 r.) - do 15 września br. **Szczegóły: bip.um.cieszyn.pl**

- z mieszkańcami Cieszyna, w celu poznania ich opinii, w przedmiocie projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna **w sprawie uchwalenia Programu współpracy gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w zakresie pożytku publicznego na rok 2026.** (Zarządzenie nr 0050.484.2025 z dnia 1 września 2025 r.) - do 15 września br. **Szczegóły: bip.um.cieszyn.pl**

- z mieszkańcami Cieszyna projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna **w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Cieszyn.** (Zarządzenie nr 0050.494.2025 z dnia 8 września 2025 r.) - do 23 września br.. **Szczegóły: bip.um.cieszyn.pl**

- z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna **w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Cieszyn.** (Zarządzenie nr 0050.493.2025 z dnia 8 września 2025 r.) - do 23 września br.. **Szczegóły: bip.um.cieszyn.pl**

OGŁOSZENIE O NABORZE UZUPEŁNIAJĄCYM

przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie **do pracy w Gminnej Radzie Działalności Pożytku Publicznego w Cieszynie.** Swoich przedstawicieli mogą zgłaszać organizacje oraz podmioty działające w zakresie pożytku publicznego, których terenem działalności jest gmina Cieszyn. **Termin zgłoszeń upływa dnia 30 września 2025 roku o godz. 15.30.**

Zgłoszenia można przysyłać na adres: **Urząd Miejski w Cieszynie, 43-400 Cieszyn, Rynek 1 lub drogą elektroniczną: urząd@um.cieszyn.pl.** W przypadku wysłania zgłoszenia pocztą, decyduje data wpływu do Kancelarii Ogólnej Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

NIERUCHOMOŚĆ PRZEZNACZONA DO NAJMU

Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. informuje, że przeznaczą do najmu lokal użytkowy położony w przyziemiu budynku przy ul. Katowickiej nr 71 w Cieszynie, o łącznej powierzchni użytkowej 62.66 m², w drodze pisemnego przetargu nieograniczonego do prowadzenia w lokalu dowolnej działalności gospodarczej. Ogłoszenie o przetargu zostało podane do wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Zakładu Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. www.bip.um.cieszyn.pl = zakładka Jednostki Organizacyjne = katalog

Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Sp. z o. o.

KOMUNIKAT MOPS W CIESZYNIE

Wydawanie żywności w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 odbędzie się w dniach: **26.09.2025 r. w godz. 09:00 - 14:30** dla mieszkańców Cieszyna, **29.09.2025 r. w godz. 09:00 - 14:30** dla osób w kryzysie bezdomności oraz obywateli Ukrainy, którzy od dnia 24.02.2022 r. przekroczyli granicę Rzeczypospolitej Polskiej. Wydawanie żywności odbędzie się w Cieszynie przy ul. Wałowej 4.

KINO "PIAST"

facebook.com/kinocieszyn, tel. 33 852 04 26

● W związku ze zmianą podmiotu zarządzającego Kinem Piast nastąpiła czasowa przerwa w funkcjonowaniu obiektu. O wznowieniu działalności będziemy informować.

CINEMA CITY

www.cinema-city.pl

● Pełny repertuar kina Cinema City, mieszczącego się w Galerii Stela przy ul. Korfanteo 23, znajduje się na stronie internetowej www.cinema-city.pl

COK

www.domnarodowy.pl, tel. 33 851 07 11

● **20.09, 18:00** XXXIII Festiwal Muzyki Wokalnej Viva II Canto: "Romantyczne damy wielkiej opery" - mistrzowskie interpretacje Ewy Tracz ze specjalnym udziałem Roksany Wardengi

● **17.09, 17:00** Dyskusyjny Klub Propozycji: dr Renata Czyż "Od Wincentego Pola do Jerzego Pilcha wiślańskie ścieżki literackie"

● **19.09, 17:00** Stacja Nauka: "Wprowadzenie do sztucznej inteligencji. AI – co to takiego?" – dr Bogdan Ficek

● **25.09, 17:00** Akademia obrzędowości dorocznej: "Stanisław Hadyna – twórca uniwersalny" – spotkanie z Prof. Danielem Kadłubcem, występ zespołu TA GRUPA

● **27.09** Panel dyskusyjny poświęcony Janninie Marcinkowej połączony z koncertem estrady ZPITZC oraz otwarciem wystawy (wstęp wolny)

ZAMEK CIESZYN

www.zamekcieszyn.pl, tel. 33 851 08 21

● **13.09, 15:00** Odkrywaj Cieszyn: Spacery z Zamkiem Cieszyn – "Przemysł Cieszyna przed II Wojną Światową" – Maciej Russek, Jarosław Temkin-Gołaszewski (TCIT ul. Zamkowa 1)

● **20.09, 15:00** Odkrywaj Cieszyn: Spacery z Zamkiem Cieszyn – "Archeologia Góry Zamkowej" – Zofia Jagosz-Zarzycka (we współpracy z Muzeum Śl. C.) (TCIT ul. Zamkowa 1)

● **21.09** Warsztaty pieczenia strudla (pokaz pieczenia strudla i Konkurs im. Kingi Iwanek-Riess)

TEATR IM. A. MICKIEWICZA

www.teatr.cieszyn.pl, tel. 33 858 16 52

● **13.09, 16:00** Spektakl "TRIATHLON STORY czyli chłopaki z żelaza", reż. P. Nowak

● **14.09, 16:00** Biblioteka Poezji Agaty Pasent w ramach Salonu Poezji Im. Jerzego Kronholda

● **18.09, 9:00** Spektakl "AKADEMIA PANA KLEKSA", reż. K.Deszcz

● **19.09, 18:00** XXXIII Festiwal Muzyki Wokalnej Viva II Canto: Koncert muzyki filmowej "Zagrajmy Vabank. Od Vabank do Seksmisji"

● **21.09, 18:00** XXXIII Festiwal Muzyki Wokalnej Viva II Canto: spektakl operetkowy "Księżniczka Czardasza"

● **26.09, 19:00** 115 Urodziny Teatru/Otwarcie XXXIV MFT BEZ GRANIC w Cieszynie – spektakl ZIEMIA OBIECANA, reż. M. Kleczewska – Teatr Zagłębia w Sosnowcu

● **28.09, 18:00** XXXIV MFT Bez Granic: spektakl "ARABELA", reż. P. Ratajczak – Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie (Filia we Wrocławiu)

● **30.09, 18:00** XXXIV MFT Bez Granic: spektakl "ZEMSTA", reż. M. Zadara – Teatr KOMEDIA Warszawa

MUZEUM DRUKARSTWA

www.muzeumdrukartwa.pl, tel. 508 200 248

● **18.09, 16:00** WERNISAŻ WYSTAWY "Józef Golec. Ekslibrisy ze zbiorów przekazanych przez Książnicę Cieszyńską"

BIBLIOTEKA MIEJSKA

www.biblioteka.cieszyn.pl, tel. 33 852 07 10

● **12.09, 10:00-18:00** Kiermasz książki używanej – wietrzenie magazynu

● **16.09, 17:00** "O ewangelikach w Argentynie - wyprawa latynoamerykanisty z Cieszyna" – Krzysztof Londzin

● **26.09, 17:00** Spotkanie autorskie Karin Lednickiej i promocja polskiego wydania książki "Krzywy kościół"

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

www.muzeumcieszyn.pl, tel. 33 851 29 32

● **Wejścia na ekspozycję:** wt, czw g. 10, 11, 12, 13, 14; śr g. 12, 13, 14, 15, 16; pt, sob g. 10, 11, 12, 13, 14, 15; nd g. 10, 12, 14

● **24.09, 17:00** Spotkanie Szersznikowskie: "Powstańcy warszawscy ze Śląska Cieszyńskiego" – Maksymilian Stańczak

INNE

● **13.09, 10:30** XI Rajd Motocykli Zabytkowych im. płk. Gwido Langer (rynek)

● **13.09, 14:30** Festiwal Poezji BESKIDY 2025 (Biblioteka Miejska)

● **13.09, 16:30** Festiwal Poezji BESKIDY 2025 – wystawa grafik Wiktorii Kaczmarek i Cieszyńska Gala Poetycka (COK)

● **13.09, 19:00** Koncert KLIW (Music Up)

● **14, 21 i 28.09, 13:30** "Przewodnik czeka" bezpłatne zwiedzanie miasta z przewodnikiem PTTK (zbiórka pod Oranżerią Zamku Cieszyn)

● **16.09, 19:00** XXXIII Festiwal Muzyki Wokalnej Viva II Canto: "Kto szuka Cię. Koncert Muzyki Sakralnej" (Kościół Im. NMP w Cieszynie)

● **17.09, 16:00** Integracyjne spotkanie międzypokoleniowe z cyklu "Bądźmy bliżej" (ul. Górny Rynek 12; gry towarzyskie)

● **19-21.09** Festiwal Azjatycki (rynek)

● **19.09, 17:00 i 19:00** "Komunikacja, która działa: skuteczność i relacjach zawodowych i prywatnych" (Świetlica Krytyki Politycznej; bezpłatne warsztaty; obowiązują zapisy: cieszyn@krytykapolityczna.pl)

● **19.09, 18:00** "Opowieści z Indii i Nepalu" – Robert Kajstura (Herbaciarnia Laja)

● **24.09, 16:00** Warsztaty artystyczne pt. "Powitanie jesieni" (ul. Górny Rynek 12)

● **26 i 27.09, 18:00** "Cudowne śliwki" – spektakl Teatru Młynówka w reż. Bogusława Słupczyńskiego (Świetlica Krytyki Politycznej; wstęp wolny)

● **30.09, 17:00** Spotkanie autorskie z Pawłem Mościckim wokół książki "Gaza. Rzecz o kulturze eksterminacji" (Świetlica Krytyki Politycznej)

● **MUZEUM 4 PUŁKU STRZELCÓW PODHAŁAŃSKICH**, ul. Frysztacka 2, zwiedzanie po wcześniejszym kontakcie. Krzysztof Neścior, tel. 604 833 667.

● **IZBA CIESZYŃSKICH MISTRZÓW**, warsztat Jerzego Wałgi, ul. Stary Targ 2, tel. 603 219 533.

SPORT

www.sport.cieszyn.pl, tel. 33 479 43 95

● **każda sobota, 9:00** Parkrun – biegaj, truchtaj, maszeruj (start: Stadion Miejski, al. J. Łyska 21; rejestracja: parkrun.pl)

● **21.09, 10:00** Rodzinny Dzień Bez Samochodu (Boisko Sportowe – Kończyce Wielkie; organizator: TKK PTTK Ondraszek)

● **28.09** Wycieczka rowerowa do Chybia (organizator: TKK PTTK Ondraszek)

WARSZTATY: KOMUNIKACJA, KTÓRA DZIAŁA.
SKUTECZNOŚĆ W RELACJACH ZAWODOWYCH I PRYWATNYCH

PROWADZENIE: SYLWIA DOMAGAŁA

19.09.2025 | 17:00 – 19:00

ZAPISY: CIESZYN@KRYTYKAPOLITYCZNA.PL

Działanie finansowane przez Fundację FND Banku Polskiego w ramach projektu „Rozwój Instytucjonalny Świetlicy Krytyki Politycznej w Cieszynie”

WAŻNE INSTYTUCJE / WIADOMOŚCI

◆ Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1; ul. Ratuszowa 1, ul. Kochanowskiego 14
tel. 33 4794 200, www.cieszyn.pl

◆ Cieszyńskie Centrum Informacji

Rynek 1, tel. 33 479 42 48,
mci@um.cieszyn.pl, api@olza.pl,

◆ Miejskie Centrum Zarządzania

Kryzysowego

ul. Kochanowskiego 14, tel. 33 47 94 367-70,
tel. alarmowy: 33 47 94 366, gcr@um.cieszyn.pl.
Po godzinach pracy dyżur pełni Straż Miejska.

◆ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Skrajna 5, tel. 33 479 49 00,
www.mops.cieszyn.pl

◆ Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych oraz ich rodzin

ul. Skrajna 5, pok. 4, tel. 33 479 49 31

◆ Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Punkt Konsultacyjno-Informacyjny

ul. Skrajna 5, pok. 5, tel. 33 479 49 18,
33 479 49 19

◆ Telefon zaufania dla osób dotkniętych przemocą domową

33 851 29 29, czynny w godz. 8:00-16:00

◆ Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty

ul. Wąska 2, dyżury: każdy wt., 15:30-16:30
tel. 33 851 45 14; 797 353 207
www.hospicjumcieszyn.pl

◆ Klub Abstynenta „Familia”

ul. Trzanowskiego 2, tel. trzeźwości: 33 852 40 00
pon., czw., pt. 16:00-19:00 i wt., śr. 10:00-13:00

◆ Grupa Anonimowych Alkoholików

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54
Grupa "DROMADER" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 17:00. Grupa "NOWA PERSPEKTYWA" – spotkania w każdą środę o godz. 19:00

◆ Grupa Anonimowych Narkomanów

ul. Księdza Janusza 3
Grupa "Dobra zmiana" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 19:15.

◆ Punkt ds. narkomanii

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55

◆ Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55,
www.bycrazem.com

◆ Punkt Interwencji Kryzysowej (Stowarzyszenie PrzysiańMy)

ul. Bobrecka 25, całodobowy tel. 33 500 06 07
pon.: 13:00-16:00, wt.: 7:00-12:00, śr.: 7:00-10:00,
pt.: 11:00-20:00

◆ Miejski Zarząd Dróg

ul. Liburnia 4, tel. 33 858 28 90,
www.mzd.cieszyn.pl

◆ Pogotowia

Energetyczne: tel. 991, Gazowe: tel. 992,
Ciepłownicze: tel. 993, Wodociągowe: tel. 994,
Ratunkowe: tel. 999, Policja: tel. 997,
Straż Pożarna: tel. 998,
Europejski Numer Alarmowy: tel. 112

◆ Starostwo Powiatowe

ul. Bobrecka 29, Szeroka 13,
tel. 33 477 71 44, www.powiat.cieszyn.pl

◆ Straż Miejska

ul. Limanowskiego 7
tel. 986, 33 857 94 00

◆ Szpital Śląski

ul. Bielska 4, tel. 33 852 05 11, www.szpitalslaski.pl

◆ Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

ul. Liburnia 2a, tel. 33 852 25 60, zbm.cieszyn.pl

◆ Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

ul. Słowicza 59, tel. 33 479 41 00, zgk.cieszyn.pl

◆ Apteka MEDEA

ul. Bielska 8

- pon.-sob.: 21:00-23:00

- dni wolne od pracy: 14:00-21:00

Bezpłatny Informator Urzędu Miejskiego w Cieszynie, ISSN: 1234-1746.

Nakład: 4500 szt.

Wydawca: Urząd Miejski w Cieszynie
Rynek 1, 43-400 Cieszyn, tel. 33 479 42 00,
e-mail: wr@um.cieszyn.pl, www.cieszyn.pl

Zespół redakcyjny: Beata Neumann,
Jacek Kasperczyk, Anna Paściak, Barbara Stelmach-Kubaszczuk

Redaktor naczelny: Łukasz Kazimierowicz

Druk: KOLUMB Krzysztof Jański, ul. Kaliny 7, 41-506 Chorzów

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania oraz opracowania redakcyjnego tekstów zaakceptowanych do druku.

ADOPTUJ PRZYJACIELA!

"Nasi idealni towarzysze zawsze mają cztery łapy" – to prawda! Opisy i zdjęcia: Fundacja "Lepszy Świat".

OGRYZEK

Ogryzek wciąż czeka na swój dom. Jego życie zaczęło się dramatycznie. Został znaleziony w kartoniku, wrzuconym do kosza na śmieci, razem z rodzeństwem i nieżywą mamą. Małeńkie, ślepe oeski udało się odchowić. Całe rodzeństwo znalazło wspaniałe rodziny... tylko Ogryzek, dziś 7-miesięczny, zdrowy samczyk syryjski, wciąż czeka na swoją szansę. Szukamy dla niego świadomego opiekuna, prawdziwego miłośnika chomików syryjskich, który zapewni mu: odpowiedniej wielkości akwarium/terrarium (minimum 100x50 cm), właściwe, głębokie podłoże do kopania, zdrowe, wartościowe żywienie – bez tanich, supermarketowych mieszanek, bezpieczny, odpowiednio duży kołowrotek (min. 28 cm). Ogryzek jest gotowy, by wreszcie znaleźć kochający dom. Może to właśnie Ty jesteś jego szansą na szczęśliwe życie? Kontakt w sprawie adopcji Fundacja „Lepszy Świat”, Kasia – tel. 782 717 771.

ZGREDEK

Zgredek to jeden z najbardziej zasłużonych mieszkańców naszego przytuliska. Ma niezwykły dar – potrafi pokazać lekliwym pieskom, że świat nie jest taki straszny. Dzięki niemu wiele psów odważyło się zaufać człowiekowi i dziś żyje szczęśliwie w nowych domach. Zgredek uczy inne psy, jak nie bać się życia, jak cieszyć się spacerem i jak czuć się bezpiecznie. Sam jednak wciąż czeka na swojego człowieka – kogoś, kto zobaczy w nim nie tylko przewodnika dla innych psów, ale przede wszystkim wspaniałego, wiernego przyjaciela. Czy dasz Zgredkowi szansę na dom, miłość i szczęście, na które tak bardzo zasługuje? Jest niedużym pieskiem, zaszczepionym, zaczipowanym i wykastrowanym. Kontakt w sprawie adopcji i spaceru zapoznawczego: Fundacja „Lepszy Świat”, Klaudia – tel. 669 223 033, Kasia – tel. 782 717 771.

Cieszynianin założycielem Browaru Okocim

Pod koniec XVIII wieku w księstwie cieszyńskim rozpoczął się proces industrializacji. W 1765 roku powstała w Cieszynie przędzalnia bawełny, ale wkrótce upadła z powodu nieopłacalności produkcji. Podjęmowano próby uruchomienia przedsiębiorstw przemysłowych, np. garbarni, fabryki skóry czy sukna, ale te spełzły na niczym, gdyż wnioskodawcami byli Żydzi i ich prośby o koncesje urzędnicy odrzucali nawet po wydaniu Patentu Tolerancyjnego z 1781 roku. Jedynym trwałym zakładem przemysłowym pozostawała arcyksiążęca huta z 1772 roku działająca w Ustroniu

Warunków do rozwoju przemysłu w Cieszynie nie było, ale w końcu w 1799 roku powstała pierwsza fabryczka sukna. Jej właścicielem był Wilhelm Mundy z Brna, a mieściła się ona w dawnym domu szlacheckim, w kamienicy na rogu rynku i obecnej ul. Szersznika (późniejsza kamienica Konczakowskich). Zakład upadł w 1815 roku, a jedyną opłacalną działalnością gospodarczą w Cieszynie dostępną dla przedsiębiorców prywatnych pozostała produkcja rosolisów. W pierwszej połowie XIX wieku rozwijały się fabryki tych wysokoprocentowych trunków na bazie płatków róży (początkowo produkowanych w Italii), które ze względu na wysoką zawartość cukru nie podpadały pod przepisy o wyłączności produkcji wódki przez panów feudalnych. Jednym z pierwszych prywatnych producentów rosolisów i likierów w mieście (pomijając fabrykę kameralną) był cieszyński kupiec Józef Neumann. Od 1818 roku najemca składu produktów metalowych dworskiej komory węgierskiej w Cieszynie w 1839 roku kupił dwie kamieniczki narożne, w której wcześniej mieściła się fabryczka sukna Wilhelma Mundy'ego. Dla niego wykonano

projekt przebudowy i scalenia obu budynków, na postawie którego powstał m.in. reprezentacyjny dziedziniec. Właściciel na piętrze urządził pomieszczenia mieszkalne dla swojej rodziny, zaś na parterze umieścił fabrykę rosolisów i likierów, sklepy, swoje biuro i stróżówkę.

Józef Neumann wzbogacił się na tyle, że zakupił również majątek ziemski w Galicji. Ponieważ konkurencja w Cieszynie, mającym także bogate tradycje piwowarskie (600-letni browar miejski), stale rosła, a arcyksiążę właśnie zlecił budowę późniejszego Browaru Zamkowego, sam też postanowił założyć browar. W wiedeńskiej prasie, w „Wiener Zeitung” dał ogłoszenie, że poszukuje do spółki browarnika. Zgłosił się 30-letni Jan Ewangelista Götz (1815-1893), którego uważa się za założyciela Browaru Okocim. W 1845 roku przybył do wsi pod Brzeskiem i wszedł w spółkę z Józefem Neumannem. Razem założyli browar zawierając umowę na 8 lat i planując dzielić się zyskami po połowie. Pierwsze piwo uwarzyli 23 lutego 1846 roku, a więc w tym samym roku, w którym ruszył arcyksiążęcy browar cieszyński. Działali w trudnym czasie rabacji galicyjskiej, ale przetrwali zawirowania historyczne. Józef Neumann zmarł jednak 3 września 1851 roku w Okocimiu, a swój majątek, w tym udziały w browarze, przekazał żonie i córce Ernestynie, żonie Antona Gollingera – radcy budowlanego Komory Cieszyńskiej. Potwierdził to współzałożyciel firmy Jan Ewangelista Götz, który 10 lutego 1852 roku odkupił od nich 50% udziałów i stał się jedynym właścicielem browaru. Stosowny dokument podpisany przez

świadków i zatwierdzony przez Magistrat Królewskiego Wolnego i Górniczego Miasta Bochnia zachował się w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej i jest dostępny w wersji cyfrowej w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej: <https://sbc.org.pl/publication/981747>

W taki sposób cieszyński kupiec został założycielem Browaru Okocim, choć o jego inicjatywie i roli rzadko się pamięta, gdyż młodszy Jan Ewangelista Götz znacznie rozwinął zakład, który do dziś pozostaje rozpoznawalną marką piwną. Götz zaangażował się również w działalność społeczną fundując szkoły, kościół i parafię, założył bibliotekę i straż pożarną w Okocimiu. W 1881 roku otrzymał szlachectwo z predykatem „von Okocim” i herbem, w którym znalazły się m.in. szyszki chmielu i jęczmienia potrzebne do produkcji piwa. Gdyby jednak nie inicjatywa cieszyńskiego kupca, być może nigdy nie trafiłby do Okocimia. ■

RENATA CZYŻ / KSIĄZNICA CIESZYŃSKA

Ilustracje:

1. Odbudowana po pożarze miasta kamienica Wilhelma Mundy'ego (fabryczka sukna) przy rynku cieszyńskim wg rys. I. Chambrza z 1802 r. Za: „Cieszyńskie Studia Muzealne” t. 6, Cieszyn 2018, s. 361.
2. Klepsydra Józefa Neumanna zmarłego w 1851 r.], KC, sygn. APTL 042.514.

**POLUB CIESZYN
NA FACEBOOK**
fb.com/CieszynRobiWrazenie

